

OBSAH

PŘEDMLUVA	---	7
ÚVOD. OD 19. DO 20. STOLETÍ	---	11
§ 1. Předpoklady	---	11
KAPITOLA I. OD ROMANTISMU K NATURALISMU --- 14		
§ 2. Dichotomie krásna a umění a estetika 19. století	---	14
§ 3. Pokantovská krize. Arthur Schopenhauer a hédonismus krásna	---	15
§ 4. Francouzský a anglický naturalismus	---	17
§ 5. Henri Bergson. Bergsonova intuice	---	21
§ 6. Psychologická estetika v Německu	---	26
§ 7. Teorie vcítění /Einfühlung/	---	28
§ 8. Krásno, umění a vcítění /Einfühlung/	---	31
§ 9. Johannes Volkelt, Theodor Lipps a Kantova Kritika soudnosti	---	32
§ 10. Idealisté, psychologové, formalisté	---	35
KAPITOLA II. FORMALISTICKÁ ESTETIKA --- 37		
§ 11. Johann Friedrich Herbart	---	37
§ 12. Hanslickův hudební formalismus a Kantova filozofie	---	38
§ 13. Syntax a stylistika formalismu: Robert Zimmermann a Eduard Hanslick	---	42
§ 14. Krásno a umění u Konrada Fiedlera	---	44
§ 15. Teorie ryzího vidění /Sichtbarkeit/ a teorie vcítění /Einfühlung/	---	48
§ 16. Konrad Fiedler a Immanuel Kant	---	49
§ 17. Tvořivý charakter umění	---	49
KAPITOLA III. PRŮZKUM HISTORICKO-FENOMENOLOGICKÝ --- 54		
§ 18. Gottfried Semper	---	55
§ 19. Ernst Grosse	---	56
§ 20. Alois Rieggl, Max Dvořák	---	57
§ 21. Wilhelm Wundt	---	58
§ 22. August Schmarsow a Wilhelm Worringer	---	58
§ 23. Vyčerpání problematiky 19. století	---	60
20. STOLETÍ		
§ 24. Předpoklady	---	63
KAPITOLA IV. BENEDETTO CROCE --- 67		
§ 25. Intuice-výraz	---	67
§ 26. Ideálnost intuice	---	68
§ 27. Umění jako teoretická aktivita	---	69
§ 28. Croce a formalisté. Umění—řeč	---	70
§ 29. Důsledky a rozpory v pojetí umění jako teoretické aktivity	---	71
§ 30. Intuice—výraz, teorie ryzího vidění a teorie vcítění	---	73
§ 31. Estetika a kritika	---	75

KAPITOLA V. CROCEOVSKÝ VLIV: VÝVOJ A ANTAGONISMY	H --- 79
§ 32. Spory o intuici	--- 79
§ 33. Guido Calogero: umělecká řeč	--- 80
§ 34. Závady „mentalismu“. Renzo Raggiunti	--- 84
§ 35. Působivost croceovského myšlení. Estetika a kritika	--- 86
§ 36. Benedetto Croce a lingvistika	--- 89
§ 37. Souhlas a námítky	--- 92
§ 38. Giovanni Gentile a jeho škola: Ugo Spirito	--- 96
§ 39. Ostatní estetiky intuice: Jonas Cohn	--- 99
KAPITOLA VI. ESTETIKA A UMĚNOVĚDA / NĚMECKÉ DOKTRÍNY POČÁTKU	
20. STOLETÍ/	--- 102
§ 40. Richard Hamann: spekulativní estetika	--- 102
§ 41. Richard Müller-Freienfels: psychologická estetika	--- 104
§ 42. Estetika a věda o umění: Max Dessoir	--- 106
§ 43. Emil Utitz	--- 109
KAPITOLA VII. VÝTVARNÝ FORMALISMUS	--- 116
§ 44. Adolf Hildebrand	--- 117
§ 45. Heinrich Wölfflin	--- 118
§ 46. Bernard Berenson	--- 122
§ 47. Lionello Venturi, Roberto Longhi	--- 123
§ 48. Carlo Lodovico Ragghianti	--- 125
§ 49. Benedetto Croce a formalisté	--- 127
§ 50. Roger Fry	--- 129
§ 51. Clive Bell	--- 130
§ 52. Henri Focillon	--- 131
KAPITOLA VIII. AVANTGARDNÍ HNUTÍ A FORMALISTICKÁ ESTETIKA	- 135
§ 53. Čistá poezie: Henri Brémond	--- 135
§ 54. Paul Valéry	--- 138
§ 55. Krize malířství a estetiky	--- 141
§ 56. Malířství a hudba	--- 149
§ 57. Hudební formalismus	--- 151
§ 58. Gisèle Breletová a hudební čas	--- 154
§ 59. Psychologie invence	--- 159
KAPITOLA IX. AMERICKÝ NATURALISMUS A ESTETIKA	--- 164
§ 60. George Santayana. Smysl pro krásu	--- 164
§ 61. Umění a rozum	--- 165
§ 62. Pragmatika umění	--- 168
§ 63. John Dewey. Dewey a Santayana	--- 170
§ 64. Estetický charakter zkušenosti	--- 172
§ 65. Croce a Dewey	--- 174
§ 66. Co znamená termín „umělecký“ pro Johna Deweya	--- 176
§ 67. Alfred Whitehead a estetický naturalismus	--- 181
KAPITOLA X. ŠKOLA KRITICKÁ A ŠKOLA SÉMANTICKÁ	--- 184
§ 68. Ivor Armstrong Richards	--- 184
§ 69. Chicagská škola	--- 192
§ 70. Thomas Stearns Eliot a umělecké konvence	--- 194
§ 71. Charles Morris	--- 196
§ 72. Susanne Langerová	--- 206

§ 73. Neoempirická metodologie. Bernard Chapman Heyl	--- 214
§ 74. Analýza jazyka a estetika	--- 219
KAPITOLA XI. UMĚNÍ PRO SPOLEČNOST --- 229	
§ 75. Estetika a sociologie	--- 229
§ 76. Umění a společnost v 19. století	--- 230
§ 77. John Ruskin	--- 230
§ 78. Romantismus a buržoazní neklid	--- 233
§ 79. William Morris: „axiologická“ estetika	234
§ 80. John Dewey. Umění a štěstí	--- 236
§ 81. Předchůdci marxistické estetiky	--- 237
§ 82. Marxistická estetika	--- 239
§ 83. Vladimír Iljič Lenin: stranické umění	--- 244
§ 84. György Lukács	--- 248
§ 85. Tradice a obnovení marxistické estetiky	--- 259
§ 86. Krásno, sociální ideál	--- 262
KAPITOLA XII. ESTETIKA A SOCIOLOGIE --- 264	
§ 87. Umění ve společnosti: empirická estetika	--- 264
§ 88. George Boas. Estetický relativismus	--- 268
§ 89. Herbert Read	--- 270
§ 90. Kritéria sociologie umění	--- 275
§ 91. Estetika a historiografie	--- 278
§ 92. Estetika a technika. Vývoj architektury	--- 286
§ 93. Řemeslo a technika	--- 296
§ 94. Průmyslová estetika	--- 299
§ 95. Průmyslová výroba a umění	--- 304
KAPITOLA XIII. OD POZITIVISMU K FENOMENOLOGII --- 308	
§ 96. Charles Lalo	--- 309
§ 97. Etienne Souriau	--- 313
§ 98. Protibergsonovská reakce	--- 315
§ 99. Souriau a Croce. Objektivní formalismus	--- 317
§ 100. Transcendentální stránka a pozitivní stránka	--- 319
§ 101. Rozlišení a vztahy mezi jednotlivými druhy umění	--- 322
§ 102. Raymond Bayer. Půvab	--- 329
§ 103. Revize bergsonismu	--- 331
§ 104. Metoda v estetice	--- 332
§ 105. Systém	--- 334
§ 106. Vědecká estetika Thomase Munroa	--- 337
§ 107. Formální analýza a psychologické studium	--- 338
§ 108. Popis a kvalifikace	--- 339
§ 109. Psychologie formy a estetika. Pregnantnost	--- 342
§ 110. Teorie ryzího vidění /Sichtbarkeit/ a teorie formy /Gestalt-theorie/	--- 347
§ 111. Tvarová psychologie a fenomenologie	--- 350
KAPITOLA XIV. FENOMENOLOGICKÁ ESTETIKA --- 353	
§ 112. Antonio Banfi	--- 353
§ 113. Geiger, Conrad, Ingarden, Sartre, Brandi	--- 355
§ 114. Stephen C. Pepper: maskovaná fenomenologie	--- 359
§ 115. Nikolai von Hartmann	--- 360

§ 116. Guido Morpurgo-Tagliabue	... 364
§ 117. Tvar a obraz	... 366
§ 118. Psychologická destrukce	... 368
§ 119. Mikel Dufrenne	370
§ 120. Estetický předmět a umělecké dílo	... 371
§ 121. Antropologie a ontologie	... 374
§ 122. Max Bense	... 376
KAPITOLA XV. SMĚREM K EXISTENCIALISMU ... 385	
§ 123. Existencialismus protestantský	... 385
§ 124. Existencialismus katolický	... 390
§ 125. Novotomistická estetika	... 391
§ 126. Existencialismus laický: jeho předchůdci. Zmatek a lyrismus	... 395
§ 127. Dadaismus a surrealismus	... 400
KAPITOLA XVI. EXISTENCIALISMUS A ESTETIKA ... 408	
§ 128. Martin Heidegger. Jeho učení	... 408
§ 129. Dialektika bytí	... 411
§ 130. Bytí jako odkrývání	... 414
§ 131. Myšlení a básnění	... 416
§ 132. Mýty a mystifikace	... 420
§ 133. Karl Jaspers. Úsilí o transcendenci a mytická funkce umění	... 423
§ 134. Spiritualismus v Itálii	... 429
§ 135. Luigi Pareyson: spiritualismus a naturalismus	... 432
§ 136. Etienne Gilson a naturalistický technicismus. Felice Battaglia a opozice proti formalismu a naturalismu	... 436
§ 137. Nebezpečí spiritualismu	... 438
§ 138. Umění z hlediska humanistického: Nicola Abbagnano	... 440
§ 139. Enzo Paci	... 442
§ 140. Negace a humanismus u Jean-Paula Sartra	... 447
§ 141. Literatura a poezie	... 450
§ 142. Estetika, která je nárysem morálky. Estét a umělec	... 457
§ 143. Umění jako mystifikace	... 465
KAPITOLA XVII. ZÁVĚRY ... 472	
§ 144. Nepřevoditelnost estetiky na metodologii kritiky	... 472
§ 145. Ontologický substrát estetických doktrín a nová moderní dimenze estetismu	... 475
§ 146. Filozofický charakter estetického zkoumání. Jednotné a norma- tivní zkoumání	... 480
§ 147. Od gnozeologicko-ontologické orientace estetiky k orientaci feno- menologicko-axiologické	... 485
VLASTIMIL ZUSKA: DOPLŇKOVÁ BIBLIOGRAFIE ... 490	
EDIČNÍ POZNÁMKA	... 503
MILOŠ JŮZL: DOSLOV	... 504
JMENNÝ REJSTŘÍK	... 521
VĚCNÝ REJSTŘÍK	... 538